

Другорядні члени речення

тренувальні вправи

Перепишіть речення, знайдіть головні та другорядні члени речення

1. З прадавніх віків бере початок рід наш славний.
2. Соняшник золотоголовий лише за сонцем поверта.
3. Задумливо шепочуться над школою стрункі тополі.

Бліц-опитування

- *Назвіть другорядні члени речення.*
- *Який член речення називається додатком? На які питання відповідає?*
- *Який член речення називається означенням? На які питання відповідає?*
- *Який член речення називається обставиною? На які питання відповідає?*

Робота біля дошки

Поширте подані речення другорядними членами:

- Сонце *(на який час?)*...засліпило *(кого?)*... .
- *(Яка?)*...доріжка стелиться між *(якими?)*...хлібами.
- Струмок вибігає *(звідки?)*...і впадає в озеро.
- *(Який?)*...вітерець разносить тепло *(якого?)*...ранку.

Графічний диктант

*Запишіть речення тексту за графічними
схемами*

**Помахала осінь жовтим
листя і попрощалася з нами.
Зрідка виходить сонечко
погуляти. Важкі хмари
табунами по небу ходять.
Похолодало.**

Тестові завдання

1. Вкажіть речення з означенням.

- а) У саду розквітали дерева.
- б) Двері тихо відчинилися.
- в) Шелестить шовкова трава.
- г) Біля хати ростуть вишні.

Тестові завдання

2. Виділіть речення з додатком.

- а) Цвітуть білі вишні.
- б) Пролітають біленькі сніжинки.
- в) Вітер змів хмари.
- г) Весело сонечко блищить.

Тестові завдання

3. Позначте речення з обставиною.

- а) Лелеки мостили гніздо.
- б) Чорна хмара заступила небо.
- в) Здалеку долинають нестримні звуки.
- г) Мати зачинила двері.

Робота біля дошки

Виконайте синтаксичний розбір речень.

1. Перед самою хатою росли червоні, рожеві, білі маки.
2. Вузенька стежка щезала часом серед кам'яної пустелі або ховалась під виступом скелі.

Творча робота

- **1-ий варіант**

Складіть речення, в яких у ролі означень виступали б слова *рідний, наш, найперший*.

- **2-ий варіант**

Складіть речення, в яких у ролі обставин виступали б слова *навіки, впевнено, без вагань*.

Домашнє завдання

*Випишіть із художньої літератури
3-4 речення,
підкресліть у них члени речення.*

